

การเสริมสร้างความเข้าใจในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ ที่เกี่ยวข้องกับ
การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ในช่วงการแพร่ระบาด
ของเชื้อไวรัสโควิด-19 สำหรับครูผู้สอนวิทยาศาสตร์
Enhancing of Understanding in Using Social Media about
Online Teaching during COVID-19 Pandemic
for The Science Teacher

กิตติศักดิ์ ชูวงศ์^{1*} และ วิทยา วรพันธุ์²

Kittipak Choowong^{1*} and Wittaya Worapun²

^{1*} นิสิตหลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ทั่วไป คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

โทรศัพท์ติดต่อ 09-6926-8164 Email : auchoowong@gmail.com

บทคัดย่อ

การดำเนินโครงการครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ให้รู้จักเครื่องมือต่างๆ ในสื่อสังคมออนไลน์ สำหรับการจัดการเรียนรู้ให้มีจำนวนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ ในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ ให้รู้จักตำแหน่งของเครื่องมือสำคัญในโปรแกรม และเข้าใจหน้าที่ของเครื่องมือต่างๆ ในโปรแกรมอยู่ในระดับมาก กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนรายวิชาวิทยาศาสตร์ โรงเรียนกัลยาณวัตร จังหวัดขอนแก่น จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ 1. คู่มือการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ 2. แบบสำรวจการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ และ 3. แบบประเมินความเข้าใจในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และร้อยละ ผลการดำเนินโครงการพบว่า 1. ครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ที่รู้จักเครื่องมือต่างๆ ในสื่อสังคมออนไลน์ คิดเป็นร้อยละ 100 ของครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ทั้งหมด และ 2. ความเข้าใจในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ ในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ ให้รู้จักตำแหน่งของเครื่องมือสำคัญในโปรแกรม และเข้าใจหน้าที่ของเครื่องมือต่างๆ ในโปรแกรมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$)

คำสำคัญ : การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์, สื่อสังคมออนไลน์, COVID-19

Abstract

The purposes of this project were 1. To develop science teachers to recognize tools in social media for learning management in order to pass the criterion of 70 percent of full sample and 2. To develop an understanding of the use of social media in learning management of science teachers to know the location of important tools in the program and understand the functions of various tools in the program at a high level. The target groups were 10 science teachers from Kanlayanawat school, Khonkaen in semester 1 academic year 2020. The research instruments were 1. Social Media Handbook 2. Using social media survey and 3. Comprehension assessment form for using social media. The statistics used in data analysis were mean and percentage. The results of the project were 1. 100 percent of science teachers who know tools on social media and 2. An understanding of the use of social media in learning management of science teachers to know the location of important tools in the program and understand the functions of various tools in the program at the highest level ($\bar{X} = 4.67$)

Keyword : Online Teaching, Social Media, COVID-19

บทนำ

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Coronavirus Disease 2019 : COVID-19) ที่มีการแพร่ระบาดในวงกว้าง และองค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ โดยแนะนำให้ทุกประเทศมีการป้องกันความเสี่ยงจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (กรมอนามัย, 2563) สำหรับประเทศไทยนั้น ถึงแม้ว่าในปัจจุบันตัวเลขผู้ป่วยในแต่ละวันจะมีจำนวนลดน้อยลง แต่ก็ยังอยู่ในสภาวะการณ์ที่ไม่อาจไว้วางใจได้ ดังนั้นการสร้างความตระหนัก รู้เท่าทัน และเตรียมความพร้อมในการรับมือกับการระบาดของโรคอย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นเพื่อลดความเสี่ยงของประชาชนในการสัมผัสกับเชื้อโรค โดยเฉพาะในประชาชนกลุ่มเสี่ยง ทั้งเด็ก ผู้สูงอายุ และผู้ที่มีโรคประจำตัว รวมถึงการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมอย่างถูกสุขลักษณะในทุกพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่สาธารณะ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563) ซึ่งสถานศึกษาจัดเป็นพื้นที่สาธารณะที่มีการรวมกลุ่มกันของประชาชนเป็นจำนวนมาก จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีมาตรการเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพนักเรียน ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา อันเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศในอนาคต สถานศึกษาเป็นสถานที่ที่มีนักเรียนอยู่รวมกันจำนวนมาก หากมีระบบการจัดการที่ไม่ดีอาจจะมี การแพร่ระบาดของเชื้อ COVID-19 ได้ในกลุ่มเด็กนักเรียน ซึ่งเด็กนักเรียนอาจทำให้การแพร่ระบาดเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว (Super spread) ไปยังบุคคลในบ้าน ดังนั้นมาตรการในการเปิดเทอม จึงมี

ความสำคัญมากในการควบคุมการระบาด การวางแผนเปิดเทอม และรูปแบบการจัดการเรียนรู้จึงต้องมั่นใจว่าสามารถควบคุมไม่ให้เกิดการระบาดของโรคในเด็กนักเรียนได้ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดรูปแบบการจัดการเรียนการสอนสำหรับโรงเรียน ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไว้ 3 รูปแบบ ได้แก่ 1. การเรียนในชั้นเรียน (On-Site) 2. การเรียนผ่านโทรทัศน์ (On-Air) และ 3. การเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online) โดยโรงเรียนสามารถเลือกรูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสมและบริบทของโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563) ซึ่งโรงเรียนกัลยาณวัตร จังหวัดขอนแก่น มีการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ โดยเลือกใช้การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานระหว่างการเรียนในชั้นเรียน (On-Site) และการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online) โดยการสลับชั้นมาเรียนของนักเรียนเป็นแบบสลับวัน เรียนแยกเป็นระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย (โรงเรียนกัลยาณวัตร, 2563)

จากการสังเกตการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ โรงเรียนกัลยาณวัตร พบว่าในการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online) ครูผู้สอนวิทยาศาสตร์หลายท่านมีปัญหาในการเข้าใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ Google meet เนื่องจากครูผู้สอนบางท่านไม่เคยใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ประเภทนั้นมาก่อน มีการใช้สื่อสังคมออนไลน์บนเครื่องมือที่มีระบบปฏิบัติการที่แตกต่างกัน และไม่มีคู่มือสำหรับการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ที่เฉพาะเจาะจงสำหรับการจัดการเรียนรู้ ซึ่งส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ทำให้ผู้จัดทำโครงการตระหนักถึงความเข้าใจในขั้นตอนการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ที่หลากหลายบนเครื่องมือที่หลากหลายของครูผู้สอน เป็นสิ่งสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์อย่างยิ่ง ซึ่งความเข้าใจดังกล่าวจะนำไปสู่การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพขึ้นได้ และยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันต่อไป

ผู้จัดทำโครงการเห็นความสำคัญของปัญหาข้างต้น จึงได้ศึกษาเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว พบว่า ในการจัดสร้างคู่มือการใช้งาน ซึ่งเป็นหนังสือหรือเอกสารที่เขียนขึ้น เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ใ้คู่มือได้ศึกษาทำความเข้าใจ และง่ายต่อการปฏิบัติตามได้ในการทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งให้มีมาตรฐานใกล้เคียงกันมากที่สุด (อนุชิต เจริญนิร, 2545) จากคำกล่าวข้างต้น ผู้จัดทำจึงจัดทำโครงการเสริมสร้างความเข้าใจในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ โรงเรียนกัลยาณวัตร เพื่อสร้างความเข้าใจในขั้นตอนการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนให้กับครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ ได้แก่ Google meet โดยใช้คู่มือการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือ

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อพัฒนาครูผู้สอนวิทยาศาสตร์รู้จักเครื่องมือต่างๆ ในสื่อสังคมออนไลน์ สำหรับการจัดการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 70 ของครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ทั้งหมด
2. เพื่อพัฒนาความเข้าใจในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ ในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ ให้รู้ตำแหน่งของเครื่องมือสำคัญในโปรแกรม และเข้าใจหน้าที่ของเครื่องมือต่างๆ ในโปรแกรม

วิธีการดำเนินการ

โครงการการเสริมสร้างความเข้าใจในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ของครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ โรงเรียนกัลยาณวัตร มีรายละเอียดของวิธีดำเนินโครงการ ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง

ครูผู้สอนรายวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 10 คน ที่ปฏิบัติการสอนแบบออนไลน์ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนกัลยาณวัตร ที่ยินดีเข้าร่วมโครงการ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสำรวจการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งมีประเด็นในการสำรวจ ได้แก่

1. บอกลักษณะและตำแหน่งของปุ่มเครื่องมือที่ใช้ในการเปิดปิดไมค์และกล้อง
2. บอกลักษณะและตำแหน่งของปุ่มเครื่องมือที่ใช้ในการคัดลอกลิงค์ห้องประชุมส่งให้นักเรียน
3. บอกลักษณะและตำแหน่งของปุ่มเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบจำนวนสมาชิกในห้องประชุม และ
4. บอกลักษณะและตำแหน่งของปุ่มเครื่องมือที่ใช้ในการส่งข้อความแลกเปลี่ยนในห้อง meet ซึ่งกำหนดเกณฑ์การแปลผลที่ได้จากการสำรวจ โดยกำหนดคะแนน ดังนี้

ปฏิบัติได้	ให้	1	คะแนน
ปฏิบัติไม่ได้	ให้	0	คะแนน

2.2 แบบประเมินความเข้าใจในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งมีรายการประเมินประกอบไปด้วย 1. การใช้ภาษาในการอธิบายขั้นตอนในคู่มือชัดเจนและอ่านเข้าใจได้ 2. การนำเสนอข้อมูลในคู่มือตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ 3. การรู้ตำแหน่งของเครื่องมือบน Google meet 4. การเข้าใจหน้าที่ของปุ่มเครื่องมือต่างๆ บน Google meet 5. การใช้โปรแกรม Google meet ได้ด้วยตนเอง และ 6. การพัฒนาทักษะการใช้สื่อสังคมออนไลน์ โดยมีรายละเอียดในกาประเมิน ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ตามเกณฑ์การประเมินเป็นคะแนน ดังนี้ (พัชรินทร์ ชมภูวิเศษ, 2559)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายความว่า เหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายความว่า เหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายความว่า เหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายความว่า เหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายความว่า เหมาะสมน้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ดำเนินโครงการมีการดำเนินการในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งการดำเนินโครงการออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การสำรวจ

ผู้จัดทำโครงการได้ทำการสำรวจชุมชน โดยเป็นชุมชนรอบข้างโรงเรียนกัลยาณวัตร และชุมชนภายในโรงเรียนกัลยาณวัตร จังหวัดขอนแก่น เพื่อศึกษาหาปัญหาที่จะนำมาสู่การออกแบบนวัตกรรมในการแก้ไขปัญหา จากการลงชุมชนพบว่า มีปัญหาอยู่หลายอย่าง เช่น ปัญหาเกี่ยวกับกลิ่นเหม็นและขยะ เนื่องจากเป็นชุมชนตลาด ปัญหาเกี่ยวกับเสียงรบกวนจากการจราจรบนถนนที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนภายในโรงเรียน ปัญหาการจราจรภายในโรงเรียน ปัญหาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของครู เป็นต้น ผู้จัดทำได้วิเคราะห์สภาพปัญหาและความสามารถในการแก้ไขปัญหาของตนเอง พบว่า ปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไข และผู้จัดทำโครงการสามารถนำเดินการแก้ไขได้นั้นคือ ปัญหาการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ จากนั้นผู้จัดทำได้ทำการศึกษารายละเอียดของปัญหาโดยใช้แบบสอบถามกับครูผู้สอน จนได้ประเด็นปัญหาที่ต้องแก้ไขเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบออนไลน์ แล้วจึงดำเนินการออกแบบนวัตกรรมในการแก้ไขปัญหาต่อไป

ระยะที่ 2 การดำเนินกิจกรรม

จัดทำคู่มือการใช้งาน Google meet และแจกหนังสือคู่มือการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ ได้แก่ Google meet ให้กับครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ และชี้แจงเกี่ยวกับการใช้งานเบื้องต้น

ระยะที่ 3 การประเมินผลงาน

ทำการประเมินผลการปฏิบัติ โดยใช้เครื่องมือตรวจสอบ ดังนี้

1. แบบสำรวจการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ ใช้ตรวจสอบครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ว่ารู้จักเครื่องมือในสื่อสังคมออนไลน์ ได้แก่ Google meet หรือไม่ ซึ่งจะต้องจะต้องสามารถบอกได้ว่าเครื่องมือแต่ละอันใช้งานอย่างไร ทำการประเมินโดยผู้จัดทำโครงการ

2. แบบประเมินความเข้าใจในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ ใช้ประเมินพฤติกรรมความเข้าใจในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ ได้แก่ Google meet

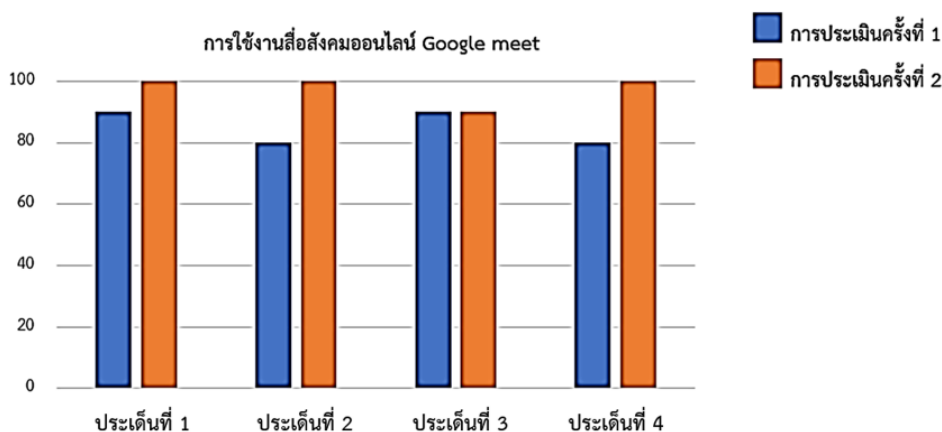
นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลมานำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบความเรียง เพื่ออธิบายผลการดำเนินโครงการตามวัตถุประสงค์ของโครงการต่อไป

ผลการดำเนินงาน

การดำเนินการเริ่มตั้งแต่การค้นหาประเด็นปัญหา การศึกษาเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับปัญหา และลงข้อสรุปเกี่ยวกับการจัดทำโครงการเพื่อแก้ไขปัญหา ตลอดจนการดำเนินการตามแผนงานของโครงการที่วางไว้ และเมื่อสิ้นสุดการจัดทำโครงการได้ทำการประเมินผล ซึ่งนำเสนอข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของโครงการทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ดังนี้

ตอนที่ 1 การพัฒนาครูผู้สอนวิทยาศาสตร์รู้จักเครื่องมือต่าง ๆ ในสื่อสังคมออนไลน์ สำหรับการจัดการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 70 ของครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ทั้งหมด

เมื่อดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้น ได้ทำการสำรวจการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ Google meet ของครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ โดยใช้แบบสำรวจการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งมีประเด็นในการสำรวจ ได้แก่ 1. บอกลักษณะและตำแหน่งของปุ่มเครื่องมือที่ใช้ในการเปิดปิดไมค์และกล้อง 2. บอกลักษณะและตำแหน่งของปุ่มเครื่องมือที่ใช้ในการคัดลอกลิงค์ห้องประชุมส่งให้นักเรียน 3. บอกลักษณะและตำแหน่งของปุ่มเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบจำนวนสมาชิกในห้องประชุม และ 4. บอกลักษณะและตำแหน่งของปุ่มเครื่องมือที่ใช้ในการส่งข้อความแลกเปลี่ยนในห้อง meet ซึ่งสามารถสรุปผลการประเมินได้ดังภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 ผลการสำรวจการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ของครูผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์

จากภาพที่ 1 พบว่าความเข้าใจในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ของครูผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์มีแนวโน้มที่เพิ่มสูงขึ้นในประเด็นที่ 1 การบอกลักษณะและตำแหน่งของปุ่มเครื่องมือที่ใช้ในการเปิดปิดไมค์และกล้อง ประเด็นที่ 2 การบอกลักษณะและตำแหน่งของปุ่มเครื่องมือที่ใช้ในการคัดลอกลิงค์ห้องประชุมส่งให้นักเรียน และประเด็นที่ 4 บอกลักษณะและตำแหน่งของปุ่มเครื่องมือที่ใช้ในการส่งข้อความแลกเปลี่ยนในห้อง meet ส่วนประเด็นที่ 3 การบอกลักษณะและตำแหน่งของปุ่มเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบจำนวนสมาชิกในห้องประชุมคงที่

ทั้งนี้สามารถแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการประเมินแต่ละครั้ง ได้ดังตารางที่ 1 และตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการสำรวจการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ Google meet ของครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ ครั้งที่ 1

คนที่	รายการประเมิน				เฉลี่ย
	ประเด็นที่ 1	ประเด็นที่ 2	ประเด็นที่ 3	ประเด็นที่ 4	
1	1	1	1	1	1.00
2	1	1	1	0	0.75
3	1	0	1	1	0.75
4	1	1	1	1	1.00
5	1	1	1	1	1.00
6	1	1	1	1	1.00
7	1	0	0	1	0.50
8	1	1	1	0	0.75
9	0	1	1	1	0.75
10	1	1	1	1	1.00
เฉลี่ยรวม					0.85

จากตารางที่ 1 พบว่าการสำรวจการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ Google meet ของครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ ครั้งที่ 1 สามารถสรุปความสำเร็จตามจุดประสงค์การเรียนรู้ได้ ดังนี้ มีครูจำนวน 1 คน ที่ได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 0.50 มีครูผู้สอนจำนวน 5 คน ที่ได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 0.75 และครูผู้สอนจำนวน 4 คน ได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 และมีคะแนนเฉลี่ยรวมเป็น 0.85 ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ที่รู้จักเครื่องมือต่าง ๆ ในสื่อสังคมออนไลน์ ได้แก่ Google meet คิดเป็นร้อยละ 90 ของครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ทั้งหมด และยังมีครูที่ยังไม่รู้จักเครื่องมือต่าง ๆ ในสื่อสังคมออนไลน์ ได้แก่ Google meet อยู่ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ของจำนวนครูวิทยาศาสตร์ทั้งหมด

ตารางที่ 2 ผลการสำรวจการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ Google meet ของครูผู้สอนวิทยาศาสตร์
ครั้งที่ 2

คนที่	รายการประเมิน				เฉลี่ย
	ประเด็นที่ 1	ประเด็นที่ 2	ประเด็นที่ 3	ประเด็นที่ 4	
1	1	1	1	1	1.00
2	1	1	1	1	1.00
3	1	1	1	1	1.00
4	1	1	1	1	1.00
5	1	1	1	1	1.00
6	1	1	1	1	1.00
7	1	1	1	1	1.00
8	1	1	1	1	1.00
9	1	1	1	1	1.00
10	1	1	0	1	0.75
เฉลี่ยรวม					0.98

จากตารางที่ 2 พบว่าการสำรวจการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ Google meet ของครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ ครั้งที่ 2 สามารถสรุปความสำเร็จตามจุดประสงค์การเรียนรู้ได้ ดังนี้ มีครูผู้สอนวิทยาศาสตร์จำนวน 1 คน ได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 0.75 และมีครูผู้สอนวิทยาศาสตร์จำนวน 9 คน ได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 และมีคะแนนเฉลี่ยรวมเป็น 0.98 ซึ่งกล่าวได้ว่าครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ที่รู้จักเครื่องมือต่าง ๆ ในสื่อสังคมออนไลน์ ได้แก่ Google meet คิดเป็นร้อยละ 100 ของครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ทั้งหมด

ตอนที่ 2 การพัฒนาความเข้าใจในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ ในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ ให้รู้ตำแหน่งของเครื่องมือสำคัญในโปรแกรม และเข้าใจหน้าที่ของเครื่องมือต่าง ๆ ในโปรแกรม

จากการประเมินความเข้าใจในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ Google meet ของครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ จำนวน 10 คน ซึ่งรายการประเมินประกอบไปด้วย 1. การใช้ภาษาในการอธิบายขั้นตอนในคู่มือชัดเจนและอ่านเข้าใจได้ 2. การนำเสนอข้อมูลในคู่มือตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ 3. การรู้ตำแหน่งของเครื่องมือบน Google meet 4. การเข้าใจหน้าที่ของปุ่มเครื่องมือต่าง ๆ

บน Google meet 5. การใช้โปรแกรม Google meet ได้ด้วยตนเอง และ 6. การพัฒนาทักษะการใช้สื่อสังคมออนไลน์ โดยมีรายละเอียดในการประเมินตามตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 ผลประเมินความเข้าใจในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ Google meet ของครูผู้สอน
วิทยาศาสตร์

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับการประเมิน	
		ค่าเฉลี่ย	ระดับ
1	การใช้ภาษาในการอธิบายขั้นตอนในคู่มือชัดเจน อ่านเข้าใจได้	4.70	มากที่สุด
2	การนำเสนอข้อมูลในคู่มือตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์	4.60	มากที่สุด
3	ข้าพเจ้ารู้ตำแหน่งของเครื่องมือบน Google meet	4.60	มากที่สุด
4	ข้าพเจ้าเข้าใจหน้าที่ของปุ่มเครื่องมือต่าง ๆ บน Google meet	4.60	มากที่สุด
5	ข้าพเจ้าใช้โปรแกรม Google meet ได้ด้วยตนเอง	4.80	มากที่สุด
6	ข้าพเจ้าได้พัฒนาทักษะการใช้สื่อสังคมออนไลน์	4.70	มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยรวม		4.67	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่าการสำรวจการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ Google meet ของครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ สามารถสรุปความสำเร็จตามจุดประสงค์การเรียนรู้ได้ ดังนี้ การใช้ภาษาในการอธิบายขั้นตอนในคู่มือชัดเจนและอ่านเข้าใจได้ มีคะแนนเฉลี่ย 4.70 การนำเสนอข้อมูลในคู่มือตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ มีคะแนนเฉลี่ย 4.60 รู้ตำแหน่งของเครื่องมือบน Google meet มีคะแนนเฉลี่ย 4.60 เข้าใจหน้าที่ของปุ่มเครื่องมือต่าง ๆ บน Google meet มีคะแนนเฉลี่ย 4.60 ใช้โปรแกรม Google meet ได้ด้วยตนเอง มีคะแนนเฉลี่ย 4.80 และได้พัฒนาทักษะการใช้สื่อสังคมออนไลน์ มีคะแนนเฉลี่ย 4.70 และมีคะแนนเฉลี่ยรวมคิดเป็น 4.67 อยู่ในระดับดีมาก และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการประเมิน ได้แก่ ในการจัดทำคู่มือในส่วนของรูปภาพต้องปรับให้ชัดเจนมากขึ้นก็จะสามารถใช้สื่อสารได้ดีขึ้น ในส่วนของปุ่มเครื่องมือต่างๆ ควรมีการแนะนำไว้ตั้งแต่ต้นแล้วจึงนำมาอธิบายเป็นขั้นตอนไป

จากผลการดำเนินงานในตอนต้นที่ 1 และตอนที่ 2 สะท้อนให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ของโครงการนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ โดยผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในด้านการวางแผนดำเนินงาน การดำเนินงานร่วมกับโรงเรียน โดยมีภาคส่วนต่างๆ ร่วมดำเนินการ เนื่องจากผู้อำนวยการเห็นด้วยกับวัตถุประสงค์ของโครงการนี้ เพราะทำให้ครูผู้สอนวิทยาศาสตร์รู้จักเครื่องมือต่างๆ ในสื่อ

สัคมออนไลน์ ได้แก่ Google meet และเข้าใจในการใช้งานสัคมออนไลน์ ได้แก่ Google meet ในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ ให้รู้ตำแหน่งของเครื่องมือสำคัญในโปรแกรม และเข้าใจหน้าที่ของเครื่องมือต่างๆ ในโปรแกรม โดยเป็นไปตามวัตถุประสงค์

สรุปและอภิปรายผล

โครงการเสริมสร้างความเข้าใจในการใช้งานสัคมออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ของครูผู้สอนวิทยาศาสตร์โรงเรียนกัลยาณวัตร เป็นโครงการที่เป็นการเสริมสร้างความเข้าใจในการใช้สัคมออนไลน์ Google meet ให้กับครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ ที่ต้องจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online) ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เอาไว้ โดยผู้ดำเนินงานได้มีการสังเกตและสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ที่จัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ เพื่อระบุประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น พบว่า ในการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online) ต้องใช้เวลาในการเตรียมตัวก่อนสอนมาก การใช้งานโปรแกรมค่อนข้างยาก ครูผู้สอนบางคนก็ไม่ทราบหน้าที่ของเครื่องมือต่างๆ ที่อยู่ในสัคมออนไลน์ Google meet จึงส่งผลให้การใช้งานสัคมออนไลน์คล่องแคล่วน้อยลง และส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน ผู้ดำเนินงานเห็นความสำคัญของปัญหาข้างต้น จึงได้อาศัยหลักการในการสร้างคู่มือ ซึ่งเป็นหนังสือหรือเอกสารที่เขียนขึ้น เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ใช้อุปกรณ์ได้ศึกษาทำความเข้าใจและง่ายต่อการปฏิบัติตาม มาใช้ในการส่งเสริมความเข้าใจในการใช้สัคมออนไลน์ Google meet โดยผลการดำเนินโครงการนี้พบว่า 1. ครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ที่รู้จักเครื่องมือต่าง ๆ ในสัคมออนไลน์ ได้แก่ Google meet คิดเป็นร้อยละ 100 ของครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ทั้งหมดและ 2. ความเข้าใจในการใช้งานสัคมออนไลน์ ในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ ให้รู้จักตำแหน่งของเครื่องมือสำคัญในโปรแกรม และเข้าใจหน้าที่ของเครื่องมือต่าง ๆ ในโปรแกรมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) ซึ่งบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการศึกษาและเปรียบเทียบกับสถานศึกษาอื่นที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ที่มีการใช้โปรแกรม Google Meet เพื่อให้ทราบถึงความแตกต่างของประสิทธิภาพที่เกิดจากการใช้คู่มือการใช้งานสัคมออนไลน์

เอกสารอ้างอิง

- กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2563). คู่มือการปฏิบัติสำหรับสถานศึกษา ในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19. นนทบุรี: บริษัท คิว แอดเวอร์ไทซิ่ง จำกัด.
- พัชรินทร์ ชมภูวิเศษ. (2559). การวัดและประเมินผลการศึกษา. อุดรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- โรงเรียนกัลยาณวัตร. (2563). ประกาศโรงเรียนกัลยาณวัตร เรื่อง มาตรการในการเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียนเพื่อเฝ้าระวังและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). แนวทางการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ปีการศึกษา 2563. สืบค้นจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- https://drive.google.com/file/d/1Ri9cTu9WZfZ6pPq4GivWC8wN_GiDrLXp/view
- อนุชิต เจริญเนียร. (2545). คู่มือการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะคนดีของนักเรียนนักศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา. สารนิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.